

Súd: Najvyšší súd SR  
Spisová značka: 9So/87/2015  
Identifikačné číslo spisu: 8014201062  
Dátum vydania rozhodnutia: 28.02.2017  
Meno a priezvisko: JUDr. Viera Nevedelová  
Funkcia: sudca  
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2017:8014201062.1

## ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Viery Nevedelovej a členiek senátu JUDr. Ľubice Filovej a JUDr. Judity Kokolevskej v právnej veci navrhovateľa R. D., nar. XY, bytom XX. H. X, Prešov, proti odporkyni Sociálnej poisťovni, ústrediu, Ul. 29. augusta č. 8, Bratislava, o starobný dôchodok, na odvolanie navrhovateľa proti rozsudku Krajského súdu v Prešove zo 14. januára 2015, č. k. 2Sd/76/2014-31, takto

### rozhodol:

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozsudok Krajského súdu v Prešove zo 14. januára 2015, č. k. 2Sd/76/2014-31, m e n í t a k , ž e r o z h o d n u t i e o d p o r k y n e č í s l o X Y z o d ň a 0 4 . a u g u s t a 2 0 1 4 p o t v r d z u j e .

Účastníkom náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

### Odôvodnenie

Krajský súd rozsudkom zo 14. januára 2015, č. k. 2Sd/76/2014-31, zrušil rozhodnutie číslo XY zo 04. augusta 2014, ktorým odporkyňa podľa § 259 ods. 1 a § 274 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 461/2003 Z.z.“) a § 21 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon č. 100/1988 Zb.“), zamietla žiadosť navrhovateľa z 26. novembra 2013 o priznanie starobného dôchodku od 26. novembra 2010.

Z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že zamietnutie žiadosti odporkyňa odôvodnila tým, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho zabezpečenia, priznaný od 01. decembra 2001 starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa považuje za výsluhový dôchodok, naďalej je však starobným dôchodkom. Krajský súd akceptoval námietku navrhovateľa, že pri priznaní starobného dôchodku mu nebola zarátaná celá doba civilného zamestnania. S poukazom na právny názor, ktorý Krajský súd v Prešove vyslovil vo svojom rozhodnutí sp. zn. 2Sd 2/2014, ako aj na právny názor vyslovený Najvyšším súdom Slovenskej republiky v rozsudku sp. zn. 7So 138/2011 z 15. augusta 2012, krajský súd napadnuté rozhodnutie odporkyne zrušil a vec jej vrátil na ďalšie konanie. Uložil odporkyni opätovne

posúdiť nárok navrhovateľa na starobný dôchodok s poukazom na zohľadnenie civilného zamestnania a prípadné prepočítanie výšky časti starobného dôchodku, ktorá by zodpovedala dobe zabezpečenia, teda poistenia, ktoré mal navrhovateľ vo všeobecnom systéme sociálneho poistenia a túto následne aj určila. Aj v tomto prípade je súd toho názoru, že odporkyňa je povinná postupovať v súlade s čl. 33 Dohovoru č. 128 o invalidných, starobných a pozostalostných dávkach vyhláseného v Zbierke zákonov pod č. 416/1991 Zb.

Rozsudok krajského súdu napadla odporkyňa včas podaným odvolaním. Namietala, že navrhovateľovi bol rozhodnutím Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho zabezpečenia, priznaný od 01. decembra 2001 starobný dôchodok podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb., ktorý sa od 01. júla 2012 považuje za výsluhový dôchodok podľa § 125 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. . Pre nárok a výšku starobného dôchodku mu bola zhodnotená doba civilného zamestnania, ako aj doba služobného pomeru. Poukázala na rozsudky Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, z ktorých jednoznačne vyplýva, že starobný dôchodok priznaný podľa zákona č. 100/1988 Zb. je naďalej starobným dôchodok. Žiadosť o zohľadnenie ďalšej doby zamestnania, ktorá nebola zohľadnená pri priznaní starobného dôchodku, ako aj doby zamestnania po vzniku nároku na starobný dôchodok, je možné posúdiť len ako žiadosť o zvýšenie starobného dôchodku. Keďže odporkyňa nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku a ani tento navrhovateľovi nevypláca, nie je oprávnená rozhodnúť o jeho zvýšení. Na takéto rozhodnutie je príslušný orgán, ktorý starobný dôchodok navrhovateľovi priznal a naďalej ho vypláca. Odporkyňa nerozhodovala o priznaní starobného dôchodku, preto nie je ani oprávnená posúdiť nárok navrhovateľa na starobný dôchodok v súlade s článkom 33 Dohovoru č. 128. Vzhľadom na uvedené odporkyňa navrhla, aby odvolací súd rozsudok krajského súdu zmenil a napadnuté rozhodnutie odporkyne číslo XY zo 04. augusta 2014 ako vecne správne potvrdil.

Navrhovateľ vo vyjadrení k odvolaniu uviedol, že má odpracovaných viac ako 10 rokov v civilnom sektore a má nárok na priznanie starobného dôchodku podľa § 65 ods. 1, 2 v spojení s § 274 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. Tvrdenie odporkyne, že mu boli zhodnotené všetky odpracované roky je nepravdivé a zavádzajúce. Žiadal, aby vec bola vrátená odporkyni a aby mu bol priznaný starobný dôchodok a vyplatené dávky tri roky späť od podania žiadosti.

Dňom 01.07.2016 nadobudol účinnosť zákon č. 162/2015 Z.z. Správny súdny poriadok (ďalej len „S.s.p.“). V zmysle § 492 ods. 1 S.s.p. konania podľa tretej hlavy piatej časti Občianskeho súdneho poriadku, začaté pred dňom účinnosti tohto zákona (pred 01. júlom 2016), sa dokončia podľa doterajších predpisov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd odvolací (§ 10 ods. 2 O.s.p.) preskúmal rozsudok krajského súdu bez pojednávania v súlade s § 250ja ods. 2 O.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniu odporkyne je potrebné vyhovieť.

Predmetom konania bolo preskúmanie zákonnosti rozhodnutia odporkyne o zamietnutí žiadosti navrhovateľa o starobný dôchodok.

Podľa § 259 ods. 1 zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení v konaniach o nárokoch na dávky a ich výplatu z nemocenského poistenia, dôchodkového zabezpečenia, o nároku na úpravu dôchodku z dôvodu jediného zdroja príjmu, o nárokoch na náhradu škody spôsobenú pracovným úrazom alebo chorobou z povolania, o nároku zamestnanca z pracovného pomeru, ktoré sa uspokojovali z garančného fondu (ďalej len „peňažná náhrada“) a o nároku na podporu v nezamestnanosti, ktoré vznikli pred 01. januárom 2004, o ktorých nebolo do tohto dňa právoplatne rozhodnuté, a o priznaní, odňatí alebo zmene sumy dávky, náhrady škody spôsobenej pracovným úrazom alebo chorobou z povolania alebo podpory v nezamestnanosti za obdobie pred 01. januárom 2004, aj keď o uvedenej dávke, náhrade škody, peňažnej náhrade alebo podpore v nezamestnanosti už bolo právoplatne rozhodnuté, sa rozhodne podľa predpisov účinných do 31. decembra 2003 s odchýlkami ďalej ustanovenými.

Podľa potvrdenia Generálneho riaditeľstva zboru väzenskej a justičnej stráže, útvaru sociálneho

zabezpečenia zboru (ďalej len „GR ZVJS“) zo dňa 03.09.2013 rozhodnutím zo dňa 12. novembra 2001, číslo GR ZVJS-12146/30-2001, bol navrhovateľovi od 01. decembra 2001 priznaný starobný dôchodok podľa piatej časti zákona č. 100/1988 Zb. Pre nárok a výšku starobného dôchodku bola započítaná doba civilného zamestnania ako aj doba služobného pomeru, pričom základná vojenská služba od 03.10.1967 do 01.10.1969 a doba služby príslušníka ZVJS od 01.11.1969 do 30.04.1999 bola zaradená do I. kategórie funkcií. Od 01. júla 2002 sa starobný dôchodok navrhovateľa podľa § 125 ods. 2 zákona č. 328/2002 Z.z. považuje za výsluhový dôchodok.

Podľa § 94 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. o sociálnom zabezpečení nárok na dávku dôchodkového zabezpečenia a sociálnej starostlivosti (ďalej len „dávka“) vzniká dňom splnenia podmienok ustanovených týmto zákonom, prípadne vykonávacími predpismi.

Podľa § 129 zákona č. 100/1988 Zb. pre vojakov z povolania a vojakov, ktorí sú počas činnnej služby hmotne zabezpečený ako vojaci z povolania, pre príslušníkov Zboru národnej bezpečnosti, príslušníkov zborov nápravnej výchovy a občanov, ktorí boli týmito vojakmi alebo príslušníkmi a splnili podmienku nároku na dôchodok podľa tejto časti (ďalej len „vojaci z povolania“), platia ostatné ustanovenia tohto zákona, pokiaľ sa v tejto časti neustanovuje inak.

V zmysle § 132 ods. 1 zákona č. 100/1988 Zb. vojak z povolania má nárok na starobný dôchodok, ak bol zamestnaný najmenej 25 rokov a dosiahol vek aspoň

- a) 55 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu zaradenú do I. kategórie funkcií,
- b) 57 rokov, ak vykonával najmenej 20 rokov službu v ostatných prípadoch.

Vek 55 rokov, potrebný na nárok na starobný dôchodok podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. navrhovateľ dovŕšil XY (predo dňom účinnosti zákona č. 461/2003 Z.z.) a k tomuto dňu splnil aj ostatné podmienky nároku na starobný dôchodok.

Z potvrdenia GR ZVJS č. GR ZVJS-1246/33-2013 zo dňa 03.09.2013, mal aj odvolací súd preukázané, že navrhovateľovi bol podľa § 132 a § 133 zákona č. 100/1988 Zb. od 01.12.2001 priznaný starobný dôchodok, ktorého výška bola vypočítaná s prihliadnutím tak na dobu trvania služobného pomeru, ako aj doby trvania tzv. „civilného“ zamestnania. Starobný dôchodok bol navrhovateľovi vyplácaný k 01.07.2002, t.j. ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z.

Žiadosťou zo dňa 26. novembra 2013 navrhovateľ požiadal odporkyňu o priznanie starobného dôchodku od 26. novembra 2010.

Podľa § 125 ods. 1 zákona č. 328/2002 Z.z., ktoré je prechodným ustanovením zákona, starobné dôchodky policajtov, ak ich služobný pomer trval najmenej 15 rokov, na ktoré vznikol nárok podľa doterajších predpisov a tento nárok trvá ku dňu účinnosti tohto zákona, sa odo dňa účinnosti tohto zákona považujú za výsluhové dôchodky podľa tohto zákona vo výške, v akej patrili ku dňu účinnosti tohto zákona, ak sú k tomuto dňu vyplácané orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva.

Z citovaného ustanovenia vyplýva, že starobný dôchodok navrhovateľa nie je výsluhovým dôchodkom podľa zákona č. 328/2002 Z.z., za výsluhový dôchodok sa iba považuje, a to predovšetkým na účely ďalšej valorizácie tohto dôchodku podľa zákona č. 328/2002 Z.z., ako to vyplýva aj z doterajšej judikatúry Najvyššieho súdu SR (napr. rozsudok NS SR sp. zn. 9So/48/2014 zo dňa 08.07.2015, rozsudok NS SR sp. zn. 1So/47/2014 zo dňa 25.08.2015).

Odvolací súd sa nemohol stotožniť s názorom krajského súdu, že odporkyňa má opätovne posúdiť žiadosť navrhovateľa s ohľadom na doby zamestnania, ktoré mu neboli pri priznaní starobného dôchodku zhodnotené. K takémuto posúdeniu nie je odporkyňa príslušná, keďže navrhovateľovi nevznikol ďalší nárok na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z., je poberateľom takej istej dávky priznanej podľa zákona č. 100/1988 Zb. a vyplácanej iným orgánom (GR ZVJS).

Starobný dôchodok navrhovateľa, priznaný podľa § 132 zákona č. 100/1988 Zb. a ku dňu účinnosti zákona č. 328/2002 Z.z. (01.07.2002), vyplácaný orgánom sociálneho zabezpečenia ministerstva vnútra je naďalej starobným dôchodkom, nie je výsluhovým dôchodkom priznaným podľa § 38 zákona č. 328/2002 Z.z.

Nie je preto právne prípustné, aby odporkyňa priznala navrhovateľovi ďalší starobný dôchodok, keďže tento mu už raz bol priznaný Generálnym riaditeľstvom ZVJS ako vecne príslušným orgánom podľa § 114 ods. 2 v spojení s § 142 ods. 4 zákona č. 100/1988 Zb. Aj o prípadnom nároku na zvýšenie starobného dôchodku za nezhodnotenú dobu zamestnania (poistenia) a dobu poistenia po vzniku nároku na tento dôchodok má právomoc rozhodnúť GR ZVJS.

Ak teda odporkyňa zamietla žiadosť navrhovateľa o starobný dôchodok s odôvodnením, že vznik nároku na starobný dôchodok a jeho priznanie podľa zákona č. 100/1988 Zb. vylučuje možnosť vzniku nároku na starobný dôchodok podľa zákona č. 461/2003 Z.z. (§ 273 ), rozhodla v súlade so zákonom.

Odvolací súd preto napadnutý rozsudok krajského súdu podľa § 220 O.s.p. zmenil a preskúmané rozhodnutie ako vecne správne potvrdil (§ 250q ods. 2 O.s.p.).

Účastníkom konania odvolací súd nepriznal právo na náhradu trov odvolacieho konania, lebo navrhovateľ v odvolacom konaní úspech nemal a odporkyňa nemá nárok na náhradu trov konania.

**Poučenie:**

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.